

Sygn. akt V KS 11/22

POSTANOWIENIE

Dnia 24 sierpnia 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Wiliński

w sprawie **R. M.**

oskarżonego o czyny z art. 35 ust. 1 ustawy o ochronie zwierząt
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 24 sierpnia 2022 r.,
skargi obrońcy oskarżonego
na wyrok Sądu Okręgowego w G.
z dnia 26 stycznia 2022 r., sygn. akt V Ka [...]
uchylający wyrok Sądu Rejonowego w G.
z dnia 22 czerwca 2021 r., sygn. akt II K [...]
i przekazujący sprawę do ponownego rozpoznania
na podstawie art. 539e § 2 k.p.k.

p o s t a n o w i ł:

- 1. oddalić skargę.**
- 2. kosztami sądowymi postępowania skargowego obciążyć**
R. M..

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 22 czerwca 2021 r., sygn. akt II K [...], Sąd Rejonowy w G. uniewinnił R. M. od popełnienia zarzucanego mu aktem oskarżenia czynu polegającego na tym, że w dniu 18 stycznia 2020 r. w G. na ul. D. znęcał się nad zwierzętami, tj. wężem pytonem tygrysim oraz wężem pytonem siatkowym poprzez prezentowanie węży w przestrzeni publicznej w nieodpowiednich warunkach atmosferycznych, bez stałego dostępu do wody, bez odpowiedniego oświetlenia UV oraz przechowywanie w nieodpowiednich warunkach, czym naraził zwierzęta na

spadek odporności, stres oraz urazy mechaniczne wynikające z warunków atmosferycznych.

Po rozpoznaniu apelacji prokuratora Sąd Okręgowy w G., wyrokiem z dnia 26 stycznia 2022 r, sygn. akt V AKa [...], uchylił zaskarżony wyrok i przekazał sprawę R. M. do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w G..

Na powyższy wyrok skargę w trybie art. 539a § 1 k.p.k. złożył obrońca oskarżonego, zaskarżając wyrok Sądu Okręgowego w G. w całości i zarzucając „rażące naruszenie przepisów postępowania mające istotny wpływ na treść wydanego orzeczenia, a to art. 437 § 2 k.p.k. poprzez uchylenie wyroku Sądu I instancji i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania, podczas gdy:

- w sprawie nie zachodzi konieczność przeprowadzenia przewodu sądowego w całości – w toku postępowania zostały przeprowadzone dowody z wyjaśnień oskarżonego, przesłuchania świadków oraz z dokumentów, a żadna ze stron nie kwestionowała prawidłowości przeprowadzenia tych dowodów;

- jedynym dowodem, który wymagał przeprowadzenia w sprawie jest opinia biegłego sądowego, której przeprowadzenie sąd zlecił oskarżycielowi publicznemu, z którego to obowiązku oskarżyciel publiczny się nie wywiązał;

- sąd odwoławczy zarządził uzupełnienie materiału dowodowego o opinię biegłego sądowego w trybie art. 396a § 1 k.p.k., a oskarżyciel publiczny w wyznaczonym terminie nie przedstawił stosownych dowodów, co zgodnie z treścią art. 396a § 4 k.p.k. winno skutkować rozstrzygnięciem na korzyść oskarżonego wątpliwości wynikających z nieprzeprowadzenia tych dowodów”.

W oparciu o powyższe obrońca oskarżonego wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w G. do ponownego rozpoznania.

W odpowiedzi na skargę prokurator Prokuratury Rejonowej w G. wniósł o jej oddalenie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga obrońcy jest niezasadna.

Zgodnie z art. 437 § 2 zdanie drugie k.p.k. uchylenie orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania może nastąpić wyłącznie w wypadkach wskazanych w art. 439 § 1 k.p.k., art. 454 k.p.k. lub jeśli jest konieczne przeprowadzenie na nowo przewodu w całości. Treść tego przepisu w zestawieniu z treścią art. 539a § 3 k.p.k., w którym wskazano podstawy skargi, jednoznacznie wskazuje, że kognicja Sądu Najwyższego rozpoznającego skargę na wyrok sądu odwoławczego ogranicza się do zbadania, czy w sprawie, na etapie postępowania przed sądem I lub II instancji, zachodzi tzw. bezwzględna przyczyna odwoławcza, albo doszło do uchylenia wyroku wobec wystąpienia przesłanek określonych w art. 454 § 1 k.p.k., bądź też konieczne jest przeprowadzenie w całości przewodu sądowego (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 lutego 2017 r., IV KS 6/16, uchwała Sądu Najwyższego z dnia 25 stycznia 2018 r., I KZP 13/17, oraz uchwała Sądu Najwyższego z dnia 22 maja 2019 r., I KZP 3/19).

Podstawą wydania zaskarżonego w niniejszej sprawie wyroku był przepis art. 454 § 1 k.p.k. i stwierdzenie przez Sąd Okręgowy w G., że Sąd I instancji błędnie uznał, iż „zgromadzony i ujawniony w sprawie materiał dowodowy nie daje podstaw do uznania, że oskarżony nie dopuścił się popełnienia czynu z art. 35 ust. 1 ustawy o ochronie zwierząt”. Ocena ta związana była ze stwierdzonymi uchybieniami w zakresie postępowania dowodowego, mianowicie z brakiem dopuszczenia dowodu z opinii biegłego – specjalisty do spraw zwierząt nieudomowionych, który stwierdziłby ponad wszelką wątpliwość czy wystawienie węży przez tak długi czas w niskiej temperaturze na świeżym powietrzu nie powodowało, że oskarżony świadomie trzymał je w niewłaściwych warunkach bytowania. W tym celu Sąd odwoławczy przeprowadził we własnym zakresie uzupełniające postępowanie dowodowe, zlecając prokuratorowi w trybie art. 396a k.p.k. w zw. z art. 458 k.p.k. przedstawienie dowodu z opinii biegłych. Oskarżyciel publiczny przedstawił dokument, mający stanowić opinię biegłego w sprawie, jednakże z uwagi na sporządzenie tego dokumentu przez osobę, która występowała w charakterze świadka, Sąd odwoławczy z uwagi na treść art. 196 § 1 k.p.k. nie uznał go za pełnoprawny dowód w sprawie.

Nie ma racji skarżący, wskazując, że w trybie art. 396a § 4 k.p.k. sąd powinien rozstrzygnąć na korzyść oskarżonego wątpliwości wynikające z

nieprzeprowadzenia dowodu zleconego prokuratorowi. Słusznie wskazuje się w doktrynie, że przy interpretacji art. 396a § 4 k.p.k. należy mieć na względzie obowiązywanie zasady prawdy materialnej. Oznacza to, że sąd nie może od razu rozstrzygać wszelkich wątpliwości na korzyść oskarżonego bez podjęcia z urzędu czynności zmierzających do ich wyjaśnienia. Wynika z tego wniosek, że zastosowanie komentowanego przepisu może dotyczyć jedynie wątpliwości niedających się usunąć na podstawie wszystkich dowodów, a nie tylko tych, których przedstawienie sąd nakazał oskarżycielowi publicznemu, ale dopiero wówczas, gdy sąd z urzędu nie będzie mógł uzyskać lub przeprowadzić dowodów, których poszukiwanie zlecił prokuratorowi (*D. Świecki (red.), Kodeks postępowania karnego. Tom I. Komentarz aktualizowany, LEX/el. 2022*).

Sąd odwoławczy w uzasadnieniu wyroku przedstawił okoliczności ujawnione w pozostałym zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym wskazujące w jego ocenie na to, że w przedmiotowej sprawie mógłby zapaść wyrok skazujący, ale jego wydanie nie jest dopuszczalne w instancji odwoławczej w uwagi na zakaz takiego orzekania (art. 454 § 1 k.p.k.). Sąd odwoławczy stwierdził więc istnienie podstaw do odmiennego rozstrzygnięcia trafności postawionego oskarżonemu zarzutu. Jednocześnie, Sąd Okręgowy jako sąd odwoławczy nie był z mocy art. 454 § 1 k.p.k. i wobec uniewinnienia oskarżonego przez Sąd Rejonowy w G. uprawniony do zmiany wyroku, lecz zobowiązany do przekazania sprawy do ponownego rozpoznania w postępowaniu rozpoznawczym. W realiach niniejszej sprawy nie budzi zatem wątpliwości przyczyna podjęcia przez Sąd odwoławczy rozstrzygnięcia o charakterze kasatoryjnym.

W związku z kierunkiem rozstrzygnięcia Sąd Najwyższy obciążył R. M. kosztami postępowania skargowego.

Mając powyższe na względzie, Sąd Najwyższy na podstawie art. 539e § 2 k.p.k. zdecydował o oddaleniu skargi.

[as]